

ANVISNING OM ANSÖKAN OM UNDERSTÖD FRÅN BRANDSKYDDSFONDEN

Gäller 1.11.2024–

Författningar:

Lagen om brandskyddsfonden (306/2003)

Statsunderstödslagen (688/2001)

Förvaltningslagen (434/2003)

Lagen om offentlig upphandling och koncession (1397/2016)

Lagen om elektronisk kommunikation i myndigheternas verksamhet (13/2003)

Innehåll

1. Tillämpningsområde och definitioner	3
2. Understödstagare och understödsobjekt	4
3. Understödsbelopp.....	6
3.1 Allmänt understöd	6
3.2 Specialunderstöd	6
3.3 Specialvillkor som gäller avtalsbrandkårer	7
4. Ansökningstider för understöd	9
5. Ansökan om understöd och ansökningsblanketter	11
5.1 Ansökningsblanketter	11
5.2 Ansökan om understöd i efterskott.....	12
6. Beviljande och utbetalning av understöd	12
7. Villkor i anslutning till understöd	14
7.1 Användningstid för egendom	15
7.2 Övervakning och granskning av understödets användning	15
7.3 Avbrott i utbetalning eller återbetalning av understöd	16
7.4 Återkrav av understöd	17
7.5 Belopp som återkrävs, ränta och indrivning.....	18
7.6 Avstående från återkrav	18

Ur Brandskyddsfonden kan inom ramen för fondens medel och den årliga dispositionsplanen beviljas allmänt understöd eller specialunderstöd i syfte att främja förebyggandet av eldsvådor samt räddningsverksamheten. På understöd som beviljas ur Brandskyddsfonden tillämpas denna anvisning. Anvisningen tillämpas inte vid ansöknings- och beviljandeförfarandet för Brandskyddsfondens Innovationspris.

Brandskyddsfondens styrelse kan avvika från anvisningen om det finns ett särskilt vägande skäl till detta.

Brandskyddsfonden understöder inte sådan verksamhet vars syfte till väsentliga delar är den sökandes egen intressebevakning.

Allmänt understöd kan beviljas för understödstagarens verksamhet i allmänhet eller för en viss del av verksamheten (5 § 2 mom. i statsunderstödslagen).

Specialunderstöd kan beviljas som investeringsunderstöd för anskaffning av en materiell eller immateriell nyttinghet, projektunderstöd för ett försöks-, start-, forsknings- eller utvecklingsprojekt eller något annat projekt med begränsat syfte, stipendium eller understöd för sökandens personliga bruk eller projekt, eller som annat specialunderstöd som kan jämföras med ovan nämnda syften (5 § 3 mom. i statsunderstödslagen).

Aktörer som verkar inom landskapet Ålands område kan ur Brandskyddsfonden beviljas understöd om Brandskyddsfondens styrelse och Ålands landskapsregering har ingått avtal om att ordna understödsverksamhet inom landskapets område. Då följs denna anvisning i tillämpliga delar för de understöd som beviljas nämnda sökande. Understöd kan beviljas sådana sökande som enligt landskapets lagstiftning svarar för räddningsväsendet inom landskapets område.

1. **Allmänt understöd** kan beviljas organisationer och förbund inom räddningsbranschen och andra motsvarande sammanslutningar.

Specialunderstöd från Brandskyddsfonden omfattar understöd för byggprojekt, understöd för materielprojekt, understöd för forsknings- och utvecklingsprojekt samt mindre understöd för avtalsbrandkårer. Stipendier söks via forsknings- och utvecklingsprojektutlysningen.

Mer detaljerade villkor för ansökan om understöd finns i utlysningarna.

2. **Understöd för byggprojekt** kan beviljas välfärdsområden och avtalsbrandkårer för byggande av nya brandstationer, anskaffning av fastigheter (anskaffning av fast egendom, en byggnad eller en lägenhet i en byggnad) och för betydande ombyggnad eller utbyggnad av gamla brandstationer. Understöd kan inte beviljas fastighetsaktiebolag och inte heller för brandstationsprojekt i kommunerna.
3. **Understöd för materielprojekt** kan beviljas välfärdsområden och avtalsbrandkårer för kostnader som föranletts av anskaffning av materiel. Understöd beviljas inte för kostnader för service och underhåll av materiel.

Understöd för materiel- och byggprojekt kan också beviljas kommuner på Åland och utöver avtalsbrandkårer även andra motsvarande sammanslutningar som har ingått ett brandkårsavtal med välfärdsområdet om att sköta uppgifter som hör till räddningsverksamheten.

4. **Understöd för forsknings- och utvecklingsprojekt** kan beviljas alla sökande för projekt inom prioriterade områden samt för

- produktion och anskaffning av läromedel
- utveckling av databehandling och anskaffning av apparatur
- försöks-, start-, forsknings- och utvecklingsverksamhet
- upplysning och rådgivning
- standardisering
- projekt enligt fondens tyngdpunktsområden.

Ansökan ska innehålla en utredning om aktiviteter, projekt eller evenemang för vilka sökanden från Brandskyddsfonden har fått eller sökt allmänt understöd enligt 16 § i lagen om brandskyddsfonden samt om hur dessa beaktas i det specialunderstöd som söks.

Stipendier kan beviljas för en sökandes personliga bruk eller för projekt. Stipendier beviljas emellertid inte för att göra pro gradu-arbeten, diplomarbeten, lärdomsprov i yrkeshögskolor eller andra lärdomsprov som ingår i grundexamen. Ett stipendium kan på ansökan av läroanstalten eller annan sammanslutning beviljas som erkänsla också för ett färdigt arbete som ingår i grundexamen. Stipendier beviljas inte för utbildning där sökandens mål är att kvalificera sig personligen i sitt arbete eller till nytta för sin arbetsplats. Stipendiebeloppen bestäms utgående från arbetets omfattning och den fasta månadsersättningen.

Exempel på behörighet att göra ansökan:

1. En **högskola** tänker genomföra ett undersökningsprojekt om brandmäns arbetshälsa. Den sökande kan beviljas specialunderstöd för projektet. Enligt ansökningsanvisningarna kan samtliga sökande beviljas understöd för forskningsprojekt.
2. En **fabriksbrandkår** ansöker om understöd till 50 procent för anskaffning av en manskapsbil. Enligt 2 a § 1 mom. 6 punkten i räddningslagen (379/2011) avses med avtalsbrandkår frivillig brandkår, anstaltsbrandkår, industribrandkår och militärbrandkår som hör till räddningsväsendets system och som har slutit ett avtal med välfärdsområdet om utförande av uppgifter som hör till räddningsverksamheten. Enligt 27 § 4 mom. i räddningslagen kan välfärdsområdet enligt avtal skaffa tjänster som hör till räddningsverksamheten av avtalsbrandkårer eller andra sammanslutningar som är verksamma inom räddningsbranschen.

Till skillnad från en frivillig brandkår behöver en fabriksbrandkår inte vara en förening, men fabriksbrandkåren ska ha ett brandkårsavtal med välfärdsområdet och understöd kan beviljas endast för verksamhet i enlighet med brandkårsavtalet.

Enligt Brandskyddsfondens ansökningsvillkor kan fabriks-, anstalts- och militärbrandkårer i regel beviljas understöd för 25 procent av projektets godtagbara kostnader. Undantag från detta kan göras om brandkåren de facto fungerar i likhet med välfärdsområdets avtalsbrandkår.

För att understödsprocenten (50 %) ska kunna tillämpas förutsätts det alltså att brandkåren har ingått ett brandkårsavtal med välfärdsområdet, att brandkåren deltar i räddningsväsendets larmuppdrag, att den har en operativ roll i räddningsväsendets beredskap och att dess verksamhet inte enbart begränsas till fabriksområdets egen verksamhet. Understöd kan beviljas endast den juridiska person som är avtalspart i brandkårsavtalet och understödet kan riktas endast till verksamhet enligt avtalet.

3. **FBK** är en registrerad förening som inte har ingått ett brandkårsavtal. FBK kan inte beviljas understöd för anskaffning av släckningsutrustning, eftersom avtalsbrandkårer och motsvarande sammanslutningar enligt ansökningsanvisningen ska ha ett brandkårsavtal med välfärdsområdet.

Vid fastställandet av godtagbara kostnader för samtliga ansökningars del beaktas för samma projekt eller verksamhet beviljade övriga understöd och de intäkter som fås från projektet eller verksamheten.

Mervärdesskatt är en godtagbar kostnad, om den som ansöker om understöd inte har rätt att göra avdrag för mervärdesskatten i sin verksamhet eller få återbäring på den. Mervärdesskatten är inte en godtagbar kostnad i kommunernas och välfärdsområdenas projekt.

3.1 Allmänt understöd

Allmänt understöd kan beviljas till högst 75 procent av de godtagbara kostnaderna för projektet eller verksamheten, om inte Brandskyddsfondens styrelse på ansökan av sökanden av särskilt vägande skäl beslutar något annat för att målen med beviljandet av understödet ska nås.

Vid fastställandet av allmänt understöd beaktas den verksamhet som är föremål för understöd och dess effekter, de kvantitativa eller kvalitativa prestationerna och de utgifter som direkt hänför sig till dem samt de allmänna kostnader som hänför sig till verksamheten.

Allmänt understöd kan beviljas för verksamhet som främjar de syften som beskrivs i utlysningen. Allmänt understöd kan beviljas för understödstagarens verksamhet i allmänhet eller för en viss del av verksamheten.

3.2 Specialunderstöd

Specialunderstöd kan beviljas till högst 50 procent av de godtagbara kostnaderna för projektet, om inte Brandskyddsfondens styrelse på ansökan av sökanden och av särskilt vägande skäl beslutar något annat för att målen för beviljandet av understödet ska uppnås. I fråga om materiellprojekt anges i utlysningen också maximiunderstöd enligt fordonstyp.

Maximibeloppet för specialunderstöd som beviljas för anskaffning, nybyggnad, ombyggnad eller utbyggnad av fast egendom, en byggnad eller en lägenhet i en byggnad är **220 000 euro**.

3.3 Specialvillkor som gäller avtalsbrandkårer

Mindre understöd för avtalsbrandkårer kan beviljas till högst **50 procent** av de godtagbara kostnaderna för projektet. När det gäller skyddsutrustning för ungdomsavdelningarna och förvaringsskåp för utrustning, lägertält som används gemensamt av barn och unga samt kostnader för arrangemang av och små materialanskaffningar för utbildningsevenemang, evenemang om säkerhetskommunikation eller andra evenemang för barn och unga kan understöd dock beviljas till högst **75 procent** av de godtagbara kostnaderna.

För investeringsunderstöd som beviljas avtalsbrandkårer tillämpas en prisgräns på 20 000 euro (inkl. moms) för anskaffningen eller projektet.

Med prisgränsen avses enhetspriset för materielen eller någon annan anskaffning. När det gäller **anskaffning av utrustning eller materiel** kan de sammanlagda kostnaderna i ansökan dock överstiga 20 000 euro, förutsatt att kostnaden för en enskild anskaffning inte överstiger 20 000 euro (inkl. moms).

När det gäller byggprojekt får de sammanlagda kostnaderna i ansökan om mindre understöd inte överstiga 20 000 euro (inkl. moms). I fråga om byggprojekt avses med prisgränsen på 20 000 euro (inkl. moms) de totala kostnaderna för byggprojektet.

Understöd för projekt som underskrider prisgränsen söks utan tidsfrist via ansökan om mindre understöd för avtalsbrandkårer. För projekt som överskrider prisgränsen görs ansökan via en årlig ansökan om understöd för materiel- och byggprojekt.

Exempel på understödsbelopp och sammanjämkning:

1. En avtalsbrandkår skaffar en släckningsbil, vars pris är 400 000 euro. Understöd kan beviljas till ett belopp av högst 70 000 euro, eftersom det enligt utlysningen är maximibeloppet av understöd för släckningsbilar.
2. En sökande ansöker om 62 procent i specialunderstöd för kostnader för produktion och tryckning av läromedel, totalt utgör kostnaderna 32 000 euro. Brandskyddsfondens styrelse anser att de motiveringar sökanden framfört inte är tillräckligt vägande för att bevilja mer än 50 procent av kostnaderna i understöd. I understöd kan beviljas högst 50 procent av de godtagbara kostnaderna och högst 16 000 euro.
3. En sökande ansöker om 100 procent i specialunderstöd för en riksomfattande kampanj vars kostnader uppgår till totalt 120 000 euro. Enligt statsunderstödslagen (688/2001) får statsunderstöd som beviljas ur statsbudgeten eller en statlig fond utanför statsbudgeten inte täcka det fulla beloppet av de totalkostnader som orsakas av den verksamhet eller det projekt som utgör föremål för statsunderstödet, om inte något annat följer av skäl som är motiverade och nödvändiga för att målen med beviljandet av statsunderstödet ska nås. Brandskyddsfondens styrelse beslutar att de motiveringar som sökanden framfört är tillräckligt vägande för att bevilja mer än 50 procent av kostnaderna i understöd. Understöd kan beviljas högst enligt de godtagbara kostnaderna och högst till ett belopp av 120 000 euro.

Ett allmänt understöd för sökandens verksamhet under följande år ansöks årligen före utgången av september.

Specialunderstöd för välfärdsområdets samtliga projekt som ska påbörjas under följande år samt för avtalsbrandkårers projekt där prisgränsen (20 000 euro, inkl. moms) överskrids ska årligen sökas inom den utsatta tiden via ansökan om understöd för materielprojekt och ansökan om understöd för byggprojekt.

Allmänna understöd, mindre understöd samt ansökningar som gäller materielprojekt och byggprojekt ska beredas och skickas via tjänsten Sokunderstod.fi. Tillstånds- och tillsynsverket, välfärdsområden och Ålands landskapsregering sätter investeringsansökningarna från det egna området i en motiverad skyndsamhetsordning efter att ansökningstiden löpt ut i tjänsten Sokunderstod.fi.

Specialunderstöd till avtalsbrandkårers projekt där prisgränsen (20 000 euro) underskrids söks utan tidsfrist inom ett år från förfallodagen för fakturan för anskaffningen. Tidsfristen på ett år räknas från den tidpunkt då ansökan kommit in till fonden. Om förfallodagen på fakturan för anskaffningen är till exempel den 10 oktober innevarande år, ska ansökan vara framme senast den 10 oktober följande år.

Ansökan om specialunderstöd för forsknings- och utvecklingsprojekt kan lämnas in två gånger om året inom utsatt tid. Understöd för ett projekt som ska påbörjas i början av året söks i regel senast den 15 maj föregående år.

Understöd för projekt som påbörjas under senare delen av året söks i regel senast den 15 december föregående år.

Brandskyddsfondens styrelse kan vid behov besluta om extra ansökningstider, om vilka man meddelar separat.

Exempel på tidsfrister:

- En avtalsbrandkår anskaffar 15 släckningsdräkter à 960 euro samt 15 brandhjälmor à 490 euro, varvid totalpriset för anskaffningen blir 21 750 euro (inkl. moms). Förfallodagen på fakturan för anskaffningen är 15.10 innevarande år. Understöd ska sökas på ansökningsblanketten för mindre understöd efter det att anskaffningen har gjorts, dock inom ett år från förfallodagen på fakturan, senast 15.10 följande år. När det gäller mindre understöd till avtalsbrandkårer för utrustning och materiel, kan totalkostnaderna överskrida 20 000 euro, förutsatt att kostnaden för en enskild anskaffning inte överstiger 20 000 euro.
- En avtalsbrandkår anskaffar en ny manskapsbil, vars enhetspris är 35 000 euro (inkl. moms.) I samband med bytet får avtalsbrandkåren 16 000 euro för den gamla manskapsbilen. Brandkåren betalar alltså 19 000 euro i mellanskillnad. Eftersom enhetspriset för anskaffningen överstiger 20 000 euro ska understödet sökas inom utsatt tid via ansökan om understöd för materielprojekt. Vid materielanskaffningar är enhetspriset avgörande, inte mellanskillnadens storlek.
- En sökande ansöker om specialunderstöd för produktion av läromedel. Projektet påbörjas i januari året efter ansökningsåret. Understöd ska i regel sökas inom ramen för den ansökningsomgång som avslutas den 15 maj, eftersom det är fråga om ett projekt som påbörjas i början av året efter ansökningsåret. Beslut om projektet fattas på hösten.
- En sökande ansöker om understöd för ett forskningsprojekt som planeras att påbörjas den 1 september året efter ansökningsåret. Understöd ska i regel sökas senast den 15 december, eftersom projektet påbörjas under senare delen av året efter ansökningsåret. Beslut om projektet fattas på våren.

Om det har fastställts en tidsfrist för ansökan om understöd, ska avsändaren se till att handlingen kommer in till myndigheten inom utsatt tid. Ansökan lämnas in till myndigheten på avsändarens eget ansvar. Om sökanden inte får en automatisk bekräftelse på att ansökan har skickats, ska sökanden säkerställa att ansökningshandlingarna har kommit fram.

5.1 Ansökningsblanketter

Understöd för forsknings- och utvecklingsprojekt söks på en blankett som finns på Brandskyddsfondens webbplats. Ansökningsblanketten ska sändas till den officiella e-postadress som myndigheten har meddelat, inte till personliga e-postadresser. Innan ansökan om understöd görs ska sökanden försäkra sig om att det är den senaste versionen av ansökningsblanketten som används.

Övriga ansökningar ska göras via tjänsten Sokunderstod.fi.

Blanketterna ska fyllas i omsorgsfullt och de bilagor som nämns på blanketterna ska bifogas. De uppgifter sökanden lämnar ska vara riktiga och tillräckliga.

De ansökningsblanketter som används är:

Avtalsbrandkårer: understöd för materiel- och byggprojekt, enhetspris minst 20 000 euro samt mindre understöd (enhetspris högst 20 000 euro, inkl. moms.)

Välfärdsområden: understöd för byggprojekt och understöd för materielprojekt (enhetspris minst 40 000 euro i fråga om de sistnämnda).

Organisationer inom räddningsbranschen och andra motsvarande sammanslutningar: allmänna understöd

Samtliga sökande: specialunderstöd för forsknings- och utvecklingsprojekt.

5.2 Ansökan om understöd i efterskott

Specialunderstöd kan beviljas för forsknings- och utvecklingsprojekt som redan har påbörjats då understödet söks. Understöd för projekt som redan avslutats då understödet söks beviljas i regel inte.

Understöd för byggprojekt beviljas inte för projekt där byggandet eller ombyggnaden har inletts redan innan man fått understödsbeslutet, förutom om det finns synnerligen vägande och motiverade skäl till detta.

Understöd för materielprojekt kan beviljas för anskaffningar som görs efter att beslutet om understöd har fattats, dock under den användningstid som anges i utlysningen. I enlighet med utlysningen kan specialunderstöd för materielprojekt också sökas för materiel som har anskaffats och betalats tidigast under året före det år då understödet beviljas.

Mindre understöd för avtalsbrandkårer söks i efterskott på basis av de faktiska kostnaderna. Understöd ska sökas senast inom ett år från förfallodagen för fakturan för anskaffningen.

6. Beviljande och utbetalning av understöd

Brandskyddsfondens styrelse handlägger och avgör gemensamt de ansökningar om understöd som lämnats in inom utsatt tid.

Brandskyddsfondens styrelse fattar ett skriftligt beslut utifrån samtliga ansökningar av vilket framgår åtminstone understödstagare, användningsändamål och belopp eller beräkningsgrund. Vidare framgår av beslutet i allmänhet de godtagbara kostnaderna för verksamheten eller projektet, understödets maximibelopp av kostnaderna för verksamheten eller projektet, understödets användningstid, tidsfristen för understödstagarens skyldighet att avge en redogörelse över användningen av understödet samt de nödvändiga villkoren och begränsningarna för att säkerställa uppnåendet av understödets användningsändamål och en korrekt användning.

Understödstagaren är skyldig att noggrant bekanta sig med det årliga ansökningsbrevet som gäller understödet och med andra utlysningsspecifika anvisningar, såsom standardvillkor.

Understödstagaren är skyldig att noggrant läsa igenom understödsbeslutet och följa de villkor som nämns i det.

Exempel på tidsfrister för utbetalning:

- En sökande har den 16 september innevarande år mottagit ett beslut om understöd för ett utvecklingsprojekt. Projektiden löper ut den 31 december följande år. Ansökan om utbetalning ska lämnas in till Brandskyddsfonden inom tre månader från att projektet avslutats.
- Om projektet drar ut på tiden eller de faktiska kostnaderna i ett eller flera kostnadsslag avviker mer än 10 procent från budgeten ska en ansökan om ändring lämnas in till fonden innan projektiden löper ut.

Understödstagaren ska för utbetalning av understödet ge Brandskyddsfonden riktiga och tillräckliga uppgifter. Om inte något annat bestäms i understödsbeslutet, utbetalas understöd som följande:

- Förskottsbetalningar av allmänt understöd betalas direkt enligt beslutet i 1–3 poster. För allmänt understöd sänds bara en utbetalningsansökan, dvs. slutbetalningen, som lämnas in på tjänsten Sokunderstod.fi före utgången av april året efter verksamhetsåret.
- I forsknings- och utvecklingsprojekt betalas specialunderstöd till understödstagaren i en eller flera poster enligt hur projektet framskrider och kostnaderna infaller tidsmässigt.
- Specialunderstöd som beviljats för materielprojekt utbetalas till understödstagaren i en enda post i enlighet med de faktiska kostnaderna efter det att projektet har genomförts.
- Specialunderstöd för byggprojekt utbetalas i två poster. Den första posten betalas direkt enligt beslutet om understöd cirka ett halvt år från det datum då beslutet om understödet fattats. Minst 50 procent av understödsbeloppet lämnas till slutbetalningen, och det betalas utifrån de faktiska kostnaderna under hela understödsperioden och andra redogörelser som lämnats in.
- Ett mindre understöd som beviljats en avtalsbrandkår utbetalas till understödstagaren enligt understödsbeslutet utan någon separat redogörelse.

Exempel: Exempel på hur understöd söks och beviljas för ett välfärdsområdes eller en avtalsbrandkårs byggprojekt:

- Beredning i välfärdsområdet eller i avtalsbrandkårens styrelse i samarbete med välfärdsområdet.
- Ansökan lämnas in via tjänsten Sokunderstod.fi.
- Handläggning i Tillstånds- och tillsynsverket och fastställande av skyndsamhetsordning.
- Handläggning i Brandskyddsfonden.
- Beslut till den sökande.
- Den första posten betalas direkt enligt beslutet om understöd utan separat ansökan om utbetalning cirka ett halvt år från det datum då beslutet om understödet fattats.
- Genomförande av byggandet och slutbesiktning.
- Redogörelse för utbetalning av understöd.
- Utbetalning av understödet.
- Övervakning av understödsvillkoren.

7. Villkor i anslutning till understöd

Ett understöd får endast användas för det syfte som anges i understödsbeslutet. Understödstagaren ska i det projekt eller den verksamhet som understöds följa de villkor och begränsningar som fastställs i statsunderstödslagen och understödsbeslutet.

Om ett understöd har beviljats för anskaffning eller ombyggnad av en egendom vars användningsändamål fastställs i understödsbeslutet, får egendomen inte permanent användas för ett annat syfte än vad som anges i understödsbeslutet. Ägande- eller besittningsrätten till den egendom som är föremål för understödet får inte heller överlåtas till någon annan under den användningstid som fastställs i understödsbeslutet.

Understödstagaren ska för övervakningen av att villkoren i understödsbeslutet följs ge Brandskyddsfonden riktiga och tillräckliga uppgifter. Understödstagaren ska utan dröjsmål underrätta Brandskyddsfonden om en ändring som påverkar uppnåendet av ändamålet med understödet eller om en annan ändring som påverkar användningen av understödet.

7.1 Användningstid för egendom

Användningstiden för egendom är 30 år från det att understödet har beviljats, om understödet har beviljats för anskaffning eller ombyggnad av fast egendom, en byggnad eller en lägenhet i en byggnad. Vid behov kan det bestämmas om en kortare användningstid, om sökanden visar att projektets faktiska användningstid är kortare.

Användningstiden för egendom är 5 år om understödet har beviljats för anskaffning av en manskapsbil eller för en mindre anskaffning, för vilken understöd har sökts via systemet för mindre understöd för avtalsbrandkårer (anskaffning av mindre materiel eller utrustning).

Användningstiden för egendom är 10 år om understödet har beviljats för anskaffning av en lätt enhet (en spetsenhet som är i operativ användning, en lätt släckningsbil eller motsvarande) eller av en tung räddningsbil (till exempel en släckningsbil, tankbil). När det gäller understöd som beviljats för byggprojekt via systemet för mindre understöd för avtalsbrandkårer är användningstiden i regel 10 år.

7.2 Övervakning och granskning av understödets användning

Brandskyddsfonden har rätt att utföra granskningar som är nödvändiga för utbetalningen av understödet och övervakningen av dess användning och som gäller understödstagarens ekonomi och verksamhet. Om understödet har beviljats för att användas för ett projekt eller en verksamhet som genomförs av någon annan än understödstagaren, har fonden rätt att vid behov granska ekonomin och verksamheten hos den som genomför verksamheten eller projektet enligt understödsbeslutet. Brandskyddsfonden kan med sitt beslut befullmäktiga en annan myndighet eller en utomstående revisor att förrätta nämnda granskningar.

Revisorn ska vara en godkänd revisor eller revisionssammanslutning som avses i revisionslagen (1141/2015) eller i lagen om revision inom den offentliga förvaltningen och ekonomin (1142/2015). Revisionssammanslutningen ska utse en revisor som är ansvarig för granskningen. En utomstående sakkunnig kan på Brandskyddsfondens begäran bistå vid granskningen.

Understödstagaren ska utan ersättning ge den tjänsteman som utför granskningen och den revisor som Brandskyddsfonden har befullmäktigat alla de uppgifter och utredningar, handlingar, upptagningar och annat material som behövs för granskningen samt även i övrigt bistå vid granskningen.

Den tjänsteman som utför granskningen och den revisor som fonden har befullmäktigat har rätt att omhänderta det material som är föremål för granskning, om granskningen det kräver. Över omhändertagandet av material ska ett protokoll upprättas i samband med granskningen. I protokollet ska nämnas syftet med omhändertagandet och det omhändertagna materialet. Materialet ska återlämnas så snart det inte längre behövs för granskningen.

Den tjänsteman som utför granskningen och den revisor som fonden har befullmäktigat har rätt att i den omfattning som granskningen kräver få tillträde till affärs- och lagerlokaler eller andra motsvarande lokaler som är i understödstagarens besittning eller användning och som används för yrkesutövningen eller idkandet av näring och till andra områden där omständigheterna är av betydelse för beviljandet av understöd och övervakningen av dess användning. Granskning får inte utföras i utrymmen som omfattas av hemfriden.

Brandskyddsfonden har rätt att få nödvändig handräckning av polis-, tull-, skatte- och utökningsmyndigheterna vid utförandet av övervaknings- och granskningsuppgifterna.

16

7.3 Avbrott i utbetalning eller återbetalning av understöd

Brandskyddsfonden kan besluta att avbryta utbetalningen av understöd om det finns grundad anledning att misstänka att understödstagaren för utbetalningen av understödet inte ger riktiga och tillräckliga uppgifter, understödet inte används för det syfte som avses i understödsbeslutet, understödstagaren inte iakttar de villkor och begränsningar som finns i understödsbeslutet, understödstagaren inte iakttar villkoren gällande användningstid för egendom som anskaffats med understöd, understödstagaren inte ger riktiga och tillräckliga uppgifter för övervakningen av understödsbeslutets villkor, eller understödstagaren inte underrättar om en ändring som påverkar uppnåendet av ändamålet med understödet eller om någon annan ändring som inverkar på användningen av understödet.

Understödstagaren ska utan dröjsmål betala tillbaka ett understöd eller en del av det som denne har fått på felaktiga grunder, till för stort belopp eller annars uppenbart utan grund. Understödstagaren ska också betala tillbaka understödet eller en del av det, om det inte kan användas på det sätt som förutsätts i understödsbeslutet. Om det belopp som ska återbetalas är högst 100 euro behöver det inte betalas tillbaka.

7.4 Återkrav av understöd

Brandskyddsfonden **ska genom ett beslut bestämma** att utbetalningen av understöd ska upphöra samt att understöd som redan betalats ut ska återkrävas, om understödstagaren

- underlåtit att återbetala ett sådant understöd eller en del av det som ska betalas tillbaka
- använt understödet för ett väsentligen annat ändamål än vad det har beviljats för
- lämnat Brandskyddsfonden felaktiga eller vilseledande uppgifter om någon omständighet som har varit ägnad att väsentligt inverka på erhållandet av understödet, dess belopp eller villkor, eller hemlighållit en sådan omständighet, eller
- i övrigt på ett med 1–3 punkten jämförbart sätt väsentligen brutit mot bestämmelserna om användning av understöd eller villkoren i understödsbeslutet.

Brandskyddsfonden **kan genom ett beslut bestämma** att utbetalningen av understödet ska upphöra samt att ett redan utbetalt understöd eller en del av det ska återkrävas, om understöd inte används för ett ändamål som överensstämmer med understödsbeslutet eller om understödstagaren

- inte ger riktiga och tillräckliga uppgifter för utbetalning av understödet
- inte iakttar de villkor och begränsningar som ingår i understödsbeslutet
- inte iakttar villkoren gällande användningstid för egendom som anskaffats med understöd
- inte ger riktiga och tillräckliga uppgifter för övervakning av villkoren i understödsbeslutet eller inte underrättar om en ändring som påverkar uppnåendet av ändamålet med understödet eller om någon annan ändring som inverkar på användningen av understödet
- vid en granskning som hänför sig till övervakning av utbetalning av understöd och användning vägrar ge nödvändigt material eller vägrar bistå vid granskningen
- slutar med den verksamhet som är föremål för understödet, minskar den väsentligt eller överlåter den till en annan
- har blivit föremål för en utsökningsåtgärd, försatts i likvidation eller konkurs eller blivit föremål för saneringsförfarande enligt lagen om företagssanering (47/1993) eller skuldsanering enligt lagen om skuldsanering för privatpersoner (57/1993)
- i praktiken förfar på ett sätt som kan jämföras med de omständigheter som föreskrivs i detta moment genom att ge en omständighet som ansluter sig till beviljandet, utbetalningen eller användningen av understödet en annan juridisk form än vad som motsvarar sakens faktiska natur eller syfte.

Om den egendom som har varit föremål för understödet har förstörts eller skadats under den användningstid som avses i understödsbeslutet och ny motsvarande egendom inte skaffas i stället för den förstörda eller skadade egendomen, kan Brandskyddsfonden bestämma att utbetalningen av understödet ska upphöra och att av en eventuell försäkringsersättning eller annan ersättning ska återkrävas ett belopp som motsvarar understödets andel av den ursprungliga anskaffningsutgiften för egendomen.

7.5 Belopp som återkrävs, ränta och indrivning

Det belopp som ska återbetalas eller återkrävas i fråga om investeringsunderstöd är en så stor del av det gängse värdet av den egendom för vilken investeringsunderstöd beviljats som motsvarar understödets andel av de ursprungliga anskaffningsutgifterna för nämnda egendom efter genomförandet av investeringsprojektet.

Understödstagaren ska på det belopp som återbetalas eller återkrävs, räknat från den dag då statsunderstödet betalades ut, betala en årlig ränta enligt 3 § 2 mom. i räntelagen (633/1982) ökad med tre procentenheter.

Om det återkrävda beloppet inte betalas senast på den förfallodag som satts ut av Brandskyddsfonden, ska på beloppet betalas en årlig dröjsmålsränta enligt den räntesats som avses i 4 § 3 mom. i räntelagen.

Om understöd har beviljats flera understödstagare gemensamt, svarar alla mottagare solidariskt för att understödet återbetalas till Brandskyddsfonden.

Skyldigheten att återbetala understödet eller en del av det förfaller när tio år har förflutit från utbetalningen av understödet eller dess sista post, och understödet, ränta som betalats på det eller dröjsmålsränta får inte längre återkrävas. Om det i ett understödsbeslut utsätts en tid för användningen av understödet eller den egendom som understötts med det, förfaller återbetalningsskyldigheten när tio år har förflutit från utgången av den utsatta tiden.

Det belopp som ska återbetalas eller återkrävas kan jämte ränta indrivas så att det dras av från annat understöd som beviljas av Brandskyddsfonden och som betalas till samma understödstagare.

7.6 Avstående från återkrav

Brandskyddsfonden kan besluta att en del av det belopp som ska återbetalas eller återkrävas och av räntan eller dröjsmålsräntan på det inte ska drivas in, om återbetalning eller återkrav till fullt belopp vore oskäligt med hänsyn till understödstagarens ekonomiska ställning och omständigheter eller beskaffenheten hos den egendom som förvärvats med understödet eller med hänsyn till det förfarande eller den förändring i omständigheterna som ligger till grund för återbetalningen eller återkravet.

Av särskilt vägande skäl kan Brandskyddsfonden besluta att ett belopp som ska återbetalas eller återkrävas eller räntan eller dröjsmålsräntan på dem inte ska indrivas till någon del.

Exempel på återkrav av understöd:

- En avtalsbrandkår har fått ett understöd på 50 procent av Brandskyddsfonden för anskaffning av en manskapsbil. Bilen råkar ut för en trafikolycka som leder till att försäkringsbolaget löser in den för 21 540 euro. Avtalsbrandkåren skaffar ingen ny motsvarande bil i dess ställe. Den användningstid på 5 år som anges i beslutsvillkoren har inte löpt ut när försäkringsbolaget löser in bilen, varför avtalsbrandkåren ska återbetala en del av understödet. Det belopp som ska återbetalas är 50 procent av inlösningspriset, dvs. 10 770 euro.
- Brandskyddsfondens styrelse har beviljat en avtalsbrandkår understöd för anskaffning av en manskapsbil. Understödet är 25 000 euro baserat på totalkostnaderna på 50 000 euro (50 %). Enligt beslutsvillkoren är användningstiden för den anskaffade egendomen 5 år. Understödstagaren meddelar emellertid att fordonet sålts redan två år innan användningstiden för den egendom som anskaffats med statsunderstöd har löpt ut. Brandskyddsfondens styrelse beslutar att återkräva en proportionell andel av det understöd som avtalsbrandkåren beviljats för anskaffningen av manskapsbilen. Den proportionella andel som ska återbetalas är 50 procent av det gängse värdet av den egendom för vilken understödet beviljats, dvs. 15 000 euro (50 % av egendomens försäljningsvärde 30 000 euro).
- En kommun har fått ett understöd på 121 600 euro för att bygga en brandstation. På grund av en bolagiseringsskyldighet säljer kommunen brandstationsfastigheten till välfärdsområdet och frågar om detta föranleder skyldighet att återbetala understöd.

I 68 § i lagen om genomförande av reformen av social- och hälsovården och räddningsväsendet och om införande av den lagstiftning som gäller reformen (616/2021) föreskrivs om avstående från återkrav av statsunderstöd. I paragrafen sägs det att när det gäller statsunderstöd som beviljats för anskaffning av egendom ska bestämmelserna om återkrav av statsunderstöd inte tillämpas om äganderätten eller besittningen till byggnaden överläts, byggnadens användningsändamål ändras eller om byggnaden eller en del av den tas ur bruk, eller om äganderätten eller besittningen till den lösa egendomen överläts, användningsändamålet för den lösa egendomen ändras eller egendomen tas ur bruk den 1 januari 2023 eller senare på grund av genomförandet av reformen. Kommunen uppmanas att sända en redogörelse om saken till Brandskyddsfonden.

[Ändrat användningsändamål för ett byggprojekt som får understöd ur brandskyddsfonden till följd av genomförandet av reformen av räddningsväsendet](#)

BRANDSKYDDSFONDEN

BRANDSKYDDSFONDEN

Postadress:

PB 00023

Statsrådet

Besöksadress:

Kyrkogatan 12

Helsingfors

E-post:

psr.sm@gov.fi

www.palosuojelurahasto.fi